

A Pécsi Református Kollégium Sztárai Mihály Általános Iskolája

Helyi tanterve

Hit- és erkölcsstan tantárgyból

A 2020-as NAT és az ahhoz kapcsolódó kerettanterv alapján

1. osztály

Készítette: Kráncsevicsné Svéd Ágnes

A tantárgy órakerete: (36 oktatási hét)

Évfolyam	Heti órakeret	Évi órakeret	Kerettantervi óraszám		Helyi tervezésű órakeret
			Új ismeret	Összefoglalás - ellenőrzés	
1.	2	72	55	9	8
2.	2	72	57	9	6
3.	2	72	57	8	7
4.	2	72	56	7	9

A tantárggyal kapcsolatos és a tantárgyhoz kötődő egyéb pedagógiai és gyakorlati szervezési megjegyzések:

1. A református általános iskolánk tanulói több keresztyén felekezethez tartoznak. Minden tanuló a saját felekezete szerinti hit- és erkölcsstan órán vesz részt, amennyiben a szülő ezt igényli szülői nyilatkozatában. E nyilatkozat tételére a beiratkozáskor kérjük a szülőket.
2. Amennyiben másik fél szülői nyilatkozatában igényli gyermekének hit-és erkölcsstan oktatását maximális segítséget nyújtunk a szervezéshez, biztosítja intézményünk a tárgyi feltételeket.
3. A hit-és erkölcsstanórák iskolánkban kerülnek megtartásra.
4. Jelen helyi tanterv a református hit- és erkölcsstan helyi tantárgyi tantervét tartalmazza.
5. A hit- és erkölcsstan órák része a gyülekezeti életbe való bekapcsolódás segítése, ill. a református gyülekezetek alapfogalmainak és világának megismertetése. Ennek érdekében néhány tanév esetében az egyes tanegységek során bevonásra kerülnek a helyi gyülekezet szolgálattevői (lelkipásztor, presbiter, ifjúsági csoport vezetője stb.).
6. Ugyancsak a gyülekezeti lét megismerése érdekében, egyes tanéveknek része a tanulóknak a környékbeli- gyülekezetben történő látogatása, istentiszteleti részvétele.
7. Iskolánk tanulói havi rendszerességgel szolgálnak a helyi gyülekezetben. Ezek a szolgálati alkalmak családi istentiszteleti alkalmak is.
8. Iskolánk tanulóinak évkezdő csendes napot tartunk, a tanév első tanítási napján. Csendes nap van még: az adventi időszakban és a húsvét előtt.
9. Gyermekeinknek minden tanítási héten hétkezdő és hétzáró áhítat van, melyen a részvétel kötelező. Ezeket az áhítatokat a hitoktató és Nagytiszteletű Lelkipásztorunk tartja. A hét többi tanítási napján az első órát tartó nevelő előre összeállított vezérfonal segítségével tart napkezdő az áhítatot.
10. Gyermekeinket imaközösségi alkalmakra hívja a hitoktató heti rendszerességgel.
11. Évente ismétlődő, hagyományos tanórán kívüli alkalmak, melyen szolgálnak gyermekeink, illetve együtt vannak szüleikkel, gyülekezeti tagjainkkal:

- november: szeretetvendégség
 - február / március: bibliai kvíz
 - május: kapcsolódás a Szeretethíd programhoz
12. A nyári időszakban tematikus hittantáborban adunk hálát az Úrnak, hogy ismét összegyűlhettünk.
13. 1. évfolyamos tanulóink iskolai nyakkendőt kapnak, 2. évfolyamos diákjaink fogadalmat tesznek a reformációra emlékező ünnepi istentiszteleten.
14. Gyülekezetünk az ünnepélyes tanévnyitó istentiszteleten református Énekeskönyvet ajándékoz első osztályos gyermekeinknek, nyolcadikos diákjainkat a ballagáson *A Krisztuséi vagytok* feliratú ezüstmedállal ajándékozza meg.
15. Egyenruha: Intézményi egyenruha nincs, sem a felnőtteknek, sem a gyermekeknek. Az intézményi, egyházi ünnepélyes rendezvényeken, istentiszteleteken az alkalomhoz illő öltözetben - fehér felső, sötét alsó - kell megjelenni.
Ezek a rendezvények:
- ünnepélyes tanévnyitó és - záró istentisztelet;
 - egyházi és állami ünnepélyek alkalmi;
 - vasárnapi szolgálatok;
 - ballagás.

Az intézmény tanulói 1. osztályban a reformáció emlékére tartott hálaadó istentiszteleten, fogadalmatételkor nyakkendőt kapnak, melyet a fentebb felsorolt ünnepélyes alkalmakkor, - valamint ha valamely versenyen és egyéb alkalomkor, melyen az intézményt képviselik - viselniük kell. A tanév közben érkezett tanulók is ekkor kapják meg nyakkendőjüket. A nyakkendő elkészítése a reformáció ünnepére a gazdasági vezető feladata, az osztályfőnök kötelessége a pontos adatszolgáltatás.

A nyakkendő leírása:

A nyakkendő fekete selyemből készül. Hossza 106 centiméter, szélessége 5 centiméter. Két végét aranyfonalas rojtozat díszíti. A nyakkendő egyik végén az intézményi címer található aranszínű nyomtatásban.

A helyi tanterv alapját jelentő kerettanterv:

A Magyarországi Református Egyház Zsinatának Zs. 244/2012.11.16. határozata szerint elfogadott kerettanterv.

Megjegyzés:

- A helyi tanterv a 2011. évi CXCV. tv. 32. § (1) bek. d) pontja és az MRE 2007. évi 2. tv. 2. § (3) - (5) bek. alapján készült.
- **Az alkalmazás előfeltételeként meghatározott támogató szakvélemény az intézmény irattárában található. Száma:**
 - ⇒ *A helyi tanterv figyelembe vette a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendeletet a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának irányelve kiadásáról.*
 - ⇒ Mivel az intézmény végez integrált felkészítést is, e helyi tanterv rögzíti ezen program multikulturális tartalmi elemeit is. Jelölése: **MKT**

Sztárai Mihály Református Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai program - helyi tanterv

A helyi tantárgyi tanterv áttekintő oldala**1. táblázat**

1. osztály:				
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám		Helyi többlet- óraszám (+)	Tematikai egység összes időkerete
	Új ismeret	Összefoglalás - ellenőrzés		
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	9	2	6	17
A teremtéstörténet	13	3	1	17
Óstörténetek	4	1	0	5
Történetek Jézus Krisztusról	19	3	0	22
Ünnepeljünk együtt!	10	0	1	11
Évfolyam összesen	55	9	8	72

2. osztály:				
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám		Helyi többlet- óraszám (+)	Tematikai egység összes időkerete
	Új ismeret	Összefoglalás - ellenőrzés		
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	10	2	5	17
Az ósatyák történetei	27	4	0	31
Történetek Jézus Krisztusról	13	3	0	16
Ünnepeljünk együtt!	7	0	1	8
Évfolyam összesen	57	9	6	72

3. osztály:				
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám		Helyi többlet- óraszám (+)	Tematikai egység összes időkerete
	Új ismeret	Összefoglalás - ellenőrzés		
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	7	0	4	11
Isten Egyiptomból új haza felé vezeti a népét	24	5	0	29
Történetek Jézus Krisztusról	15	3	0	18
Élet az apostoli korban	3	0	1	4
Ünnepeljünk együtt!	8	0	2	10
Évfolyam összesen	57	8	7	72

Sztárai Mihály Református Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai program - helyi tanterv

4. osztály:				
Tematikai egység rövid címe	Kerettantervi óraszám		Helyi többlet- óraszám (+)	Tematikai egység összes időkerete
	Új ismeret	Összefogl alás - ellenőrzés		
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	11	0	4	15
Bírák kora	10	0	1	11
Egységes királyság kora	13	4	2	19
Történetek Jézus Krisztusról	13	3	1	17
Ünnepeljünk együtt!	9	0	1	10
Évfolyam összesen	56	7	9	72

Az óraszámok tanévenkénti óraszámokat jelentenek.

2. táblázat

A tantárgy helyi tantervében a kerettanterv kiegészítésére biztosított órakeret felhasználása

1. osztály:	Szabad órakeret:	8
-------------	------------------	---

Tematikai egység	Téma	Óraszám
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Látogatás a helyi református templomban	2
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Látogatás a helyi római katolikus templomban	1
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Köszönöm Istenem, hogy adhatok... – Szeretethíd programra készülünk	1
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Szeretevendégségre, szolgálatra készülünk	1
A teremtéstörténet	Látogatás a természetben – séta iskolánk környékén	1
Ünnepeljünk együtt!	Szolgálattévők hívása a gyülekezetből	1
Ünnepeljünk együtt!	Megkapom az iskolai nyakkendőmet!	1
Összesen:		8

2. osztály:	Szabad órakeret:	6
-------------	------------------	---

Tematikai egység	Téma	Óraszám
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Látogatás a helyi református templomban	1
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Köszönöm Istenem, hogy adhatok... – Szeretethíd programra készülünk	1
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Szeretevendégségre, szolgálatra készülünk	1
Ünnepeljünk együtt!	Készülődés a pünkösdre	1
Ünnepeljünk együtt!	Fogadalmat tesztek!	1
Ünnepeljünk együtt!	Köszöntöm édesanyámat, és a gyülekezetemben lévő édesanyákat – készülődés az anyák napi istentiszteleti szolgálatra	1
Összesen:		6

Sztárai Mihály Református Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai program - helyi tanterv

3. osztály:	Szabad órakeret:	7
--------------------	-------------------------	----------

Tematikai egység	Téma	Óraszám
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Mi a gyülekezeti szolgálat?	1
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Családom a református gyülekezetben	1
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Köszönöm Istenem, hogy adhatok... – Szeretethíd programra készülünk	1
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Szeretevendégségre, szolgálatra készülünk	1
Élet az apostoli korban	Bevezetés az első gyülekezetek korába	1
Ünnepeljünk együtt!	Ünnepi készülődés áldozócsütörtökre	1
Ünnepeljünk együtt!	Ünnepi készülődés a pünkösdre	1
Összesen:		7

4. osztály:	Szabad órakeret:	9
--------------------	-------------------------	----------

Tematikai egység	Téma	Óraszám
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Nézelődöm a világhálón	1
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Köszönöm Istenem, hogy adhatok... – Szeretethíd programra készülünk	1
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Szeretevendégségre, szolgálatra készülünk	1
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	Gyökereink: iskolatörténeti film megtekintése	1
Bírák kora	Hogyan szólít meg Isten? (Az elhívás)	1
Egységes királyság kora	Makett-építés: Salamon palotájának elkészítése	2
Történetek Jézus Krisztusról	Az adakozás	1
Ünnepeljünk együtt!	Készülődés a reformációi istentiszteleti szolgálatra	1
Összesen:		9

Tantárgyi bevezető (1-4.)**A hit- és erkölcsstan tantárgy célrendszere és feladatai**

A hit- és erkölcsstan tantárgy **alapvető feladata** a hitéleti nevelés. A református hit- és erkölcsstan komplex személyiségfejlesztésre törekszik, ahol a kognitív ismeretátadás mellett fontos szerepet kap az affektív és a pragmatikus nevelés is. A hitéleti nevelés szerves része a keresztyéni lét alapjaiba való bevezetés, mely fő területei a következők:

- a Biblia gyermekek számára érthető és értelmezhető történetei;
- a Biblia világába való bevezetés (keletkezése, felosztása, háttere, formái, stb.);
- a magyar református identitás fő jellegzetességei;
- a magyar református gyülekezetek világának és a református hitnek az alapelemei;
- a keresztyén egyháztörténet adott évfolyam történelméhez kapcsolódó fő eseményei, kiemelkedő személyei;
- a tanítványi lét és a kegyességi élet elemei (imádság, Szentírás használat, istentisztelet);
- élethelyzetekben, etikai kérdésekben való tájékozódás és keresztyén megoldások keresése;
- egyházi és nemzeti ünnepeink tartalma, üzenete és megélése.

Fő célja: Isten szeretetének, Jézus Krisztus tanítványi hívogatásának közvetítése a gyermekek számára (tanítvánnyá tétel), és a tanítványi lét megélésének a segítése (Jézus Krisztus missziói parancsa, Mt 28,18-20 alapján).

Ugyanakkor tisztában vagyunk azzal, hogy a hit a Szentháromság Isten ajándéka az ember számára. A hit- és erkölcsstan órán hitet nem adhat sem az iskola, sem a hitoktató, viszont támogathatja és segítheti annak kialakulását és fejlődését. Iskolánk célja, hogy a hit- és erkölcsstan órák formálják a személyiséget, hitet ébresszenek és a hit megélésének pozitív és vonzó élményét adják a tanulók számára.

A fő cél kibontása többértű, a tanulói személyiség egészét figyelembe vevő célrendszer alapján történik, melynek a kognitív szint mellett része az affektív és a pragmatikus nevelés is.

KOGNITÍV CÉLOK	ÉRZELMI NEVELÉS	CSELEKEDTETÉS
Alapvető ismeretek átadása a Szentháromság Istenről, Isten és az ember szeretetkapcsolatáról	A bizalom és a szeretet tapasztalati élménye	Az Istennel való kapcsolat gyakorlati elemei (imádság, bibliaolvasás, hétköznapi élet)
Jézus Krisztus váltságmunkájának megismertetése	Az adás és elfogadás érzelmi háttérének megtapasztalása	Az adás és elfogadás keresztyén gyakorlata és következményei
A tanítványi lét és kegyességi élet elemei (imádság, bibliaolvasás, istentisztelet)	Az elköteleződés és a felelősségvállalás élményvilága	Életkorhoz és élethelyzetekhez kapcsolódó döntések meghozatalának lehetőségei és korosztályhoz alkalmazkodó diakóniai tevékenység
A Szentírás kortörténeti háttere	A Szentíráshoz való pozitív érzelmi kötődés kialakítása	A Szentírás mindennapi használatának módjai
Az egyház története, jelene és szokásrendszerei	A régi korok tiszteletének élményvilága; a személyes	Hagyománytisztelet; Hitvallási helyzetek felismerése

	meggyőződés felvállalásának és bátorságának a megtapasztalása	
Református alapfogalmak, alapelvek és a református egyházközségek alapvető sajátosságai	A közösségi lét érzelmi háttere	Az Isten népéhez való tartozás vállalása és gyakorlása
Az élhető és egészséges család modelljei	A családhoz tartozás érzelmi háttere és tudatosítása	A családi szerepek és helyzetek tudatos megélése
Keresztyén megküzdési stratégiák	A konfliktusok indulati világa	Konfliktuskezelési stratégiák
Nemzeti értékeink	Hazaszeretetre nevelés	Nemzeti értékeink, ünnepeink tisztelete, az aktív állampolgárság korosztályi szintű megélése

Alapelvek

Célkitűzésében, gondolatrendszerében a helyi tanterv kiindulópontjának tekinti:

- Isten Igéjét, a Szentírást, mint a keresztyén ember életének vezérfonalát;
- Az MRE hitvallási iratait (Heidelbergi Káté és a II. Helvét Hitvallás);
- Az MRE középtávú nevelési-oktatási tervét;
- Az MRE hitéleti szokásrendszereinek gyakorlatait.

A tantárgy sajátossága, hogy szellemiségét Isten Igéje, a Szentírás határozza meg. Éppen ezért a hit- és erkölcstannak egyszerre vannak tantárgypedagógiai (valláspedagógiai) alapelvei és a tartalmát meghatározó biblikus alapelvei.

Valláspedagógiai alapelvek:

- A tanulói komplex személyiség fejlesztése, melynek része a kognitív, érzelmi formálás és a cselekvésre buzdítás.
- A teljes személyiség aktivizálása a belső motiváció felkeltése és ébren tartása által.
- A hit- és erkölcstanórák fontos feladata és lehetősége a tanulói személyiség formálása, hit ébresztése, valamint a hit megélésének vonzó és pozitív felmutatása.
- A tananyagok kiválasztása és annak megvalósítása során figyelembe veszi az egyes korosztályok tipikus és vélhető életkori sajátosságait és lehetséges élethelyzeteit. Ennek megfelelően nem törekszik minden bibliai történet megtanítására. Valamint lehetőséget kíván adni a tanulók és tanulócsoportok egyéni sajátosságai szerinti differenciálásra.
- Módszertanában javasolt a korosztályszerű és változatos pedagógiai módszerek és igényes taneszközök használata.
- Az aktív, cselekvő hit megélésére való buzdítás a diákok különböző élethelyzeteiben.
- Fontosnak tartjuk a keresztyén nevelés három alappilléret (keresztyén család, keresztyén gyülekezet, keresztyén iskola), de számolunk azzal a szociológiai sajátossággal, hogy a tanulók egy része nem hitben élő családban nő föl, ill. nincsenek rendszeres gyülekezeti kapcsolódásai. Ennek ellensúlyozására fontosnak tartjuk a gyülekezetről és a hitéleti szokásrendszerről alapvető ismeretek átadását, ill. azok beépülését.

Biblikus alapelvek:

- A Szentháromság Isten Jézus Krisztusban kegyelméből magához hívja a Tőle eltávolodott bűnös embert.
- A bűnös ember Isten Szentlelkének megszólítása és hit által hallhatja meg, értheti meg Isten szavát, élheti meg Isten neki adott kegyelmét.
- A Szentírás Isten Igéje és a keresztyén ember életének vezérfonala.
- Jézus Krisztus tanítványságra hívja napjaink emberét is. A tanítványi lét megélése az egész életútra érvényes és igaz.
- A tanítvány szeretetkapcsolatban él Istennel, Aki személyesen elhívta őt. Életvitelében Krisztust követi és kijelölt feladatát teljesíti a világban.
- A tanítványok közössége a keresztyén egyház, hitük együttes megélésének legfontosabb területe a gyülekezet.

Struktúra:

A tanórak egymáshoz való kapcsolódása projekt jellegű, ahol a vezérfonalat a bibliai történetek adják. Ezek kibontásaként jelennek meg olyan kapcsolódó témák (etikai kérdések, élethelyzetek stb.), melyek a gyermekek életvalóságát figyelembe véve hidat jelentenek a gyermekek világa és Isten Igéje között. Bár minden évnek van fő vezérfonala, az évek belső egységei koncentrikusan épülnek fel. Az évek fő címei a következők:

ÉV	CÍM	SZIMBÓLUM
1.	Isten tenyerén	Kéz (fészket formáló)
2.	Istennel az úton	Kis kéz a nagyban
3.	A szabadító Isten szeretetében	Repülő madár
4.	Isten uralma alatt	Korona

Minden év anyagának része hat koncentrikus kör, mely korosztályközpontúan segíti Isten Igéjének és a tanulók életvalóságának egymásra találását.

TÉMAKÖR	AMIT TARTALMAZ
Bibliai történetek	Ószövetségi és újszövetségi bibliai történetek
Isten utat mutat a mindennapokban	Olyan témák, melyek az <i>önismeret</i> , illetve <i>etikai kérdések</i> , <i>élethelyzetek</i> körébe tartoznak. Ezek a témák mindig a tanévben tanult bibliai történetekhez kapcsolódnak. Így adnak kiindulópontot a közös gondolkodáshoz és segítik a gyermekek gondolkodásmódját abban, hogy megértsék: Isten Igéjének üzenete van a mindennapokra is.
Isten szól hozzánk	A hívő ember életének szerves része az írott Ige, a Szentírás olvasása. Ez a témakör a <i>Szentírás világába</i> kívánja bevezetni a tanulókat és a naponként Igeolvasásra, Isten életünkre szóló üzenetének keresésére és megértésére buzdít. A kör másik részterülete az imádságos lelkület segítése és az imádságos szemléletmód formálása.
Isten közösséget formál	Jézus Krisztus tanítványai nem légtüres térben élnek a mindennapjaikat. Kisebb és nagyobb közösségekben élnek, ahol

	meg kell tanulniuk az egymással való élés alapszabályait is. Az ide tartozó témák a <i>közösségépítés, közösségben való élés</i> keresztyén modelljeit kívánják fölmutatni.
Református keresztyénnek lenni	A témakör <i>református gyökereinket, gyülekezeteink világát és a magyar református keresztyén identitás</i> jellegzetességeit veszi sorra. Ennek érdekében évente találkozhatunk olyan, a tanult történetekhez kapcsolódó témákkal, melyek a református gyülekezetek világába vezetik be a gyermekeket, megismertetik a tanulókat a reformátori alapelvekkel. 5. osztálytól, az adott év világtörténelem és magyar történelem tananyagához illeszkedve egyháztörténelmi személyiségekkel is találkozhatnak a tanulók, akiktől megtanulhatják, hogy mit jelent egy-egy korban keresztyénnek lenni.
Ünnepeljünk együtt!	Közös ünneplésre hív a témakör, melynek része az egyházi év ünnepeinek, kapcsolódó bibliai történetek bemutatása, valamint az ünnep szent időként való megélésére nevelés is.

Mivel a koncentrikus körök nem önállóan, elkülönülve jelennek meg, hanem a bibliai történetek által nyújtott ív részeként tanítandóak, ezért a helyi tanterv készítése során a tematikai egységek is a bibliai történetek nagy egységeit foglalják magukban. Ezek részeként jelennek meg az adott bibliai történethez kapcsolható (más koncentrikus körbe tartozó) témák a tantárgyi tartalom évfolyamonkénti elemzése során. A témák felsorolásánál az érthetőség kedvéért nemcsak a téma címe, hanem az adott koncentrikus kör is megjelenik.

A tematikai egységek csoportosításai

Minden évfolyam esetében az „Ismerkedés a Bibliával és reformátussággal” c. tematikai egységhez tartoznak az évkezdő, évváró órák, valamint azok témák, melyek az egyházismeret alapjaiba, és a református egyházközségek világába, szokásrendszerébe vezetik be a tanulókat. Ezek a témák nem mindig egymás után következnek, hanem a hit- és erkölcsstan könyvek módszertani ajánlásai, valamint a hitoktató tanévekre vonatkozó tervezése alapján illeszkednek az adott évfolyam éves tematikájába.

Hasonló ehhez az „Ünnepeljünk együtt!” tematikai egység, mely minden évben az ünnepekhez, ünnepkörökhöz kapcsolódóan kerül beillesztésre a tanév tervezésébe.

A többi tematikai egység komplex egészet alkot, melyekben a témák összetartoznak. A református hit- és erkölcsstan kerettanterv módszertani ajánlásai tartalmazhatnak ettől eltérő sorrendet vagy címekeket a témákra.

A hit- és erkölcsstan tantárgy sajátosságai miatt a kapcsolódási pontok között megjelennek nemcsak az iskolai tanórákhoz való kapcsolódási lehetőség, hanem a gyülekezeti élethez való kapcsolódás pontjai is.

Iskolánk alapfokú művészetoktatási intézmény telephelye, melyben nagy hangsúly van a tanulók művészeti nevelésén. Ez a hittanórák keretein belül is megjelenik. A kapcsolódások között ezért feltüntetésre kerülnek a dráma és tánc tantárgy kapcsolópontjai is.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelési, oktatási szempontú jellemzői

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő.

Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik:

- ⇒ a téri tájékozódás,
- ⇒ a finommotorika,
- ⇒ a figyelemkoncentráció,
- ⇒ a bonyolultabb gondolkodási folyamatok,
- ⇒ a kommunikáció, valamint
- ⇒ a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései.

Ezek változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg, a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.

A sajátos nevelési igényű enyhén értelmi fogyatékos gyermekek esetében az 1-4. évfolyamon a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére helyeződik a hangsúly.

A képességfejlesztésben hangsúlyos szerepük van a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek. A tanuló fejlesztésének hosszú folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell módosulnia a pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegének.

A hit-és erkölcs tanterv tartalma, a tananyag elsajátításának módszerei olyanok, melyek lehetővé teszik a közös haladást a többi gyermekkel, nem szükséges számukra külön tanterv, a tananyag elsajátítása nem igényel egy tanévnél hosszabb időt.

A tananyag tartalma elsajátítása tevékenység-központú, megfelelő motiváltság mellett, ismétlődő tanulási folyamatban, állandó aktivitásban egyre önállóbb tanulási tevékenységre készíteti az 1-4. évfolyamos sajátos nevelési igényű tanulókat, segíti az egész személyiség fejlesztését, a hatékony készségfejlesztést.

A tantárgy tanítási-tanulási folyamatában figyelembe kell venni a tanulók gyógypedagógiai-pszichológiai jellemzőit, különös tekintettel a sajátélményű tevékenységek fókuszba helyezésére.

A hitoktató minden esetben az SNI gyermekhez igazított, egyénre szabott eljárásokat, oktatásszervezési megoldásokat alkalmazzon ezzel segítve a többi gyermekkel történő együtt haladását az enyhén értelmi fogyatékos gyermekeknek.

NAT kompetenciákhoz, fejlesztési területekhez való kapcsolódás

A hit- és erkölcs tanterv törekszik arra, hogy a Nemzeti Alaptantervben kijelölt kulcskompetenciákhoz kapcsolódjon. Ezen belül különösen kiemelt szerepet kapnak a következő fejlesztési területekhez való kapcsolódások:

- **Erkölcsei nevelés.** A hit- és erkölcs tanterv része az erkölcsi nevelés is. Ez abban jelenik meg, hogy a fejlesztési célok között megjelenik a tanuló erkölcsi ítéletképességének fejlesztése, valamint az egyes bibliai történetekben található erkölcsi vonatkozások, kapcsolódásokra való rámutatás is. A hit- és erkölcs tanterv erkölcsi nevelésének célja keresztyén értékrend felmutatása és a tanuló bátorítása azok megismerésére és saját életébe való adaptálására.

- **Nemzeti öntudatra nevelés.** Állampolgárságra, demokráciára nevelés. A hit- és erkölcsstan fejlesztési céljai között jelen van az arra való rámutatás, hogy hitünket népünk keretei között is megélhetjük, felelősséget vállalhatunk nemzetünkért, melyet imádságban hordozhatunk. Szintén a fejlesztési célok része a szabályok és törvények tiszteletére nevelés, valamint nemzeti értékeink és ünnepeink tisztelete és az aktív állampolgárság korosztályi szintű megélése.
- **Önismeret és társas kultúra fejlesztése. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.** Minden bibliai történeteknek van vonatkozása a társas kapcsolatok és az önismeret vonatkozásában. Ezek megvilágításaként a történetekhez kapcsolódóan olyan témák jelennek meg, melyek segítik a reális önismeretet és bátorítanak az önmagunkért és másokért való felelősségvállalásra, valamint a társas kapcsolatok nyílt, őszinte, empatikus és egymást segítő megélésére.
- **Családi életre nevelés.** A bibliai történetek egy része családi élethelyzeteket tartalmaz. Ezek segítségével, valamint a tanulók életvalóságának felidézése révén cél az élhető és egészséges család modelljeinek megismertetése; a családhoz tartozás érzelmi hátterének tudatosítása és a tanulók hozzásegítése ahhoz, hogy családi szerepeit és helyzeteit tudatosan élje meg.
- **Testi és lelki egészségre nevelés.** A hit- és erkölcsstan tantárgy folyamatos fejlesztési célja annak a látásmódnak a fejlesztése, hogy az egészséges ember nemcsak testben, hanem lélekben is egészséges.
- **Fenntarthatóság, környezettudatosság.** Isten az ember feladatává tette azt, hogy a teremtett világot őrizze és gondozza. A fejlesztés célja ennek a felismertetése a tanulókkal és hozzásegítésük ahhoz, hogy ezt a feladatukat korosztályi szinten betöltsék.
- **Médiatudatosságra nevelés.** Egyes témák kapcsán a megelőző ismeretek része a média által közvetített szemléletmód és ismeretek. Ezek felidézésével lehetőség adódik a tanulók médiatudatosságának segítésére.
- **A tanulás tanítására nevelés.**
 - A katechéta fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait.
 - A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában:
 - az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése),
 - az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása;
 - az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése;
 - a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka;
 - az emlékezet erősítése,
 - célszerű rögzítési módszerek kialakítása;
 - a gondolkodási kultúra fejlesztése;
 - az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása;
 - az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.
 - Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni.
 - Előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése.

- Ezzel párhuzamosan érdemes hangsúlyt helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre.

Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszervezése

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelése során a fejlesztési területek megegyeznek a NAT-ban leírtakkal, de azok mélysége, kialakíthatóságuk időigénye, módja az egyéni sajátosságokhoz igazodóan módosul.

Az enyhén értelmi fogyatékos gyermek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével segítse a hitoktató a fejlesztési területek, nevelési célok megvalósulását.

A segítő attitűd, az elfogadás, a bátorítás, a szeretet, a keresztyén értékrend felmutatása elősegíti a fogyatékkal élő gyermek társadalmi beilleszkedését, az életben olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását fejlesztését teszi lehetővé, mint az együttérzés, segítőkészség, tisztelet, kötelességtudat, mértéktartás, önfegyelem.

A Bibliában megjelenő személyek példaként állíthatók a tanulók elé. A keresztyén családi mintának kiemelkedő jelentősége van a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének és testi-lelki egészségének, közösségi létének alakításában. Nagyon fontos harmonikus keresztyén családi minták és erkölcsi normák közvetítése s családi életre nevelésben, a felelős párcapcsolatok kialakításában, az esetleges családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésében.

Kiemelt feladat az önálló életvezetésre való felkészítés. Ennek meg kell jelennie a nevelés-oktatás teljes intervallumában, s kiemelten fontos szerepet kap a gyakorlás, a saját élmény, a tapasztalat.

A személyiségfejlesztő nevelés az enyhén értelmi fogyatékos tanulóknál különös jelentőséggel bír a betegség, sérült és a fogyatékos emberek iránti együtt érző, segítő magatartás kialakítása. A szociális érzékenység, az együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megoldás képességének kialakítása.

Tudják, az együttnevelt gyermekek, hogy a test és lélek az emberben egységet alkot. A lelki gondok a testre, a testi gondok a lélekre is hatással vannak, ezért testi egészségük megőrzésére is kellő figyelmet kell fordítaniuk. A Biblia tanításait követve járjanak azon az úton, mely megtanítja őket a másokért való felelősségvállalásra, a szolgálat örömére. Mutassanak rá, hogy az ember felelős a teremtett világért, hiszen Isten ránk bízta, hogy őrizzük és műveljük azt. Valamennyi integrált nevelésben részt vevő diáknak ismernie kell: hazánk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti, keresztyén kultúránk nagy múltú értékeit.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulóknál fontos az egyénre szabott motiváció, az egyéni tanulási módok feltárása és biztosítása.

A hit-és erkölcsstan tantárgy fontos szerepet kap —a *fogyatékoság kritériumait figyelembe véve*— a térbeli és időbeli tájékozódás, valamint az időbeli viszonyítás fejlesztésében. Lehetővé teszi az emberiség kulturális értékeinek megismerését; összefüggések megértését.

Az ismeretek folyamatos bővítésével hozzájárul az enyhén értelmi fogyatékos gyermek személyiségének fejlődéséhez, különös tekintettel a kritikai gondolkodásra, a kommunikáció köréhez tartozó tevékenységek hatékony alkalmazására, a nemzeti érzés erősítésére.

Sztárai Mihály Református Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai program - helyi tanterv

Tantárgyi tartalom, az egyes tematikai egységek elemzése évfolyamonként

1. évfolyam

A rendelkezésre álló órakeret felosztása

Tematikai egység	Kerettantervi óraszám			Helyi sajátosságok órászáma	Össz – óraszám
	Új ismeret	Összefoglalás	Ellenőrzés		
Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal	9	1	1	6	17
A teremtéstörténet	13	2	1	1	17
Őstörténetek	4		1		5
Történetek Jézusról	19	2	1		22
Ünnepeljünk együtt!	10			1	11
	55	5	4	8	72

A minimum követelményeknek minden témánál része az az elvárás, hogy a tanuló vegyen részt a közös játékokban, feladatokban, beszélgetésekben és alkalmazkodjon azok szabályaihoz. Így külön nem kerül az egyes tematikai egységeknél feltüntetésre.

A minimum követelményeknél szintén elvárás, hogy a tanulók az év anyagához összeállított RPI által kiadott ének ajánlásból 5 RÉ-i és 5 ifjúsági éneket ismerjenek.

A sajátos nevelési igényű enyhén értelmi fogyatékos tanulók az év anyagához összeállított RPI által kiadott ének ajánlásból 3 RÉ-i és 3 ifjúsági éneket ismerjenek.

Sztárai Mihály Református Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai program – helyi tanterv

1. Tematikai egység		Ismerkedés a Bibliával és a reformátussággal		Órakeret: 17 óra
Előzetes tudás		Iskolakezdés tapasztalatai. Iskolaérettség. Családi háttérből, korábbi (óvodából, bölcsődéből) hozott tapasztalatok a reformátusságról, Bibliáról.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		<ul style="list-style-type: none"> A református alapfogalmak bevezetése, reformátussághoz való pozitív kötődés kialakítása. A református iskoláról való alapvető ismeretek átadása. Az iskolához való pozitív kötődés megalapozása, bevonódás elősegítése az iskola szokásrendszerébe (áhitatok, stb.). A Biblia fogalmának megismertetése, a Szentíráshoz való pozitív kötődés kialakítása. 		
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Isten közösséget formál	Ismerjük meg egymást!	<ul style="list-style-type: none"> Ismerkedés a református gyülekezetek világával a református templomban tett látogatás során. <ul style="list-style-type: none"> Beszélgetés a templomi szolgálatról. Beszélgetések, tapasztalatok és a hitoktató bemutatása alapján a református iskola szokásainak, sajátosságainak megismerése. Gyermekbibliák, már ismert bibliai történetek által ismerkedés a Bibliával. A tanuló az órára behozhatja saját Bibliáját vagy bibliai történeteket tartalmazó könyvét. A külső és belső sajátosságok megfigyelése, összehasonlítás: a református templommal Ismerje meg mit jelent, mit szimbolizál egy gyermek életében az iskolai nyakkendő. Beszélgetés a témáról. Beszélgetés a szolgálat örömről, arról, hogy adni jobb, mint kapni. Beszélgetés a szeretetvendégség lényegéről. Ismerje meg a szeretetvendégség fogalmát. 		<p>Környezetismeret: Az iskola, az iskolás gyerek</p> <p>Magyar nyelv és irodalom: Gyermekbibliák, Bibliák, mint szép könyvek.</p> <p>Technika és életvitel: Család, otthon, háztartás</p> <p>Vizuális kultúra: Környezetünk valós terei – a legközelebbi református templom.</p> <p>Gyülekezeti kapcsolódás: Órán megvalósítható módon, rendhagyó hittanóra keretén belül a legközelebbi református templom felkeresése.</p> <p>Dráma és tánc: Több érzékszervekre épülő gyakorlatok (színek, illatok, hangok, formák, anyagok érzékelése)</p>
Református keresztyénnek lenni	Reformátusok vagyunk			
Isten közösséget formál	Református iskolába járok			
Isten szól hozzánk	Ismerkedés a Bibliával (Jn 3,16)			
Isten szól hozzánk	Isten szeretetében egész évben (évező óra)			
Szabad órakeret	Látogatás a helyi református templomban (2 óra) Az első szolgálatom templomunkban, a gyülekezetben			
Szabad órakeret	Látogatás a helyi római katolikus templomban (1 óra)			
Szabad órakeret	Megkapom az iskolai nyakkendőt! (1 óra)			
Szabad órakeret	Köszönöm Istenem, hogy adhatok... – Szeretethíd programra készülünk (1 óra)			
Szabad órakeret	Szeretetvendégségre, szolgálatra készülünk (1 óra)			

Sztárai Mihály Református Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai program – helyi tanterv

		<ul style="list-style-type: none"> • Beszélgetés a kapcsolatok fontosságáról, az együttlét örömről. 	Játékok: ismerkedő játékok, szabálykövetés, alkalmazkodás, utánpótlás,
Kulcsfogalmak/ fogalmak		református, református iskola, református köszöntés, református templom, szószerk, persely, lelkipásztor, gyermek-istentisztelet, Biblia, bibliai történet, gyermekbiblia, szeretetvendégség	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> • Külső jegyek alapján a református templom sajátosságainak felismerése. • Jn 3,16 memoriter szintű ismerete • A református köszöntés ismerete. • Tudja, hogy az iskolai nyakkendő a közösséghez tartozás kifejezője. • Tudja, hogy a szolgálat hálaáldozat. • Tudja, református iskolánk szokásait, ismerje sajátosságait (Csendes nap, áhítat, imaközösségi alkalom, bibliai kvíz, szeretetvendégség, szeretethíd) • Tudja, hogy a szeretetvendégség alkalma örömforrás. • Legyen képes különbséget tenni a református és katolikus templom sajátosságai között. • Ének: 	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény) SNI enyhe értelmi fogyatékos tanulók		<ul style="list-style-type: none"> • Katechétai segítséggel külső jegyek alapján a református templom sajátosságainak felismerése. • Jn 3,16 memoriter szintű ismerete • A református köszöntés ismerete. • Tudja, hogy az iskolai nyakkendő a közösséghez tartozás kifejezője. • Tudja, hogy a szolgálat hálaáldozat. • Tudja, református iskolánk szokásait, ismerje sajátosságait (Csendes nap, áhítat, imaközösségi alkalom, bibliai kvíz, szeretetvendégség, szeretethíd) • Tudja, hogy a szeretetvendégség alkalma örömforrás. 	

2. Tematikai egység		A teremtéstörténet	Órakeret: 17 óra
Előzetes tudás		Élmények, ismeretek a teremtéstörténet kapcsán a családi gyökerek, gyülekezeti, köznevelési tapasztalatok alapján.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		<ul style="list-style-type: none"> Alapvető ismeretek adása a bibliai teremtéstörténettel és az ember teremtésével kapcsolatban. Annak a felmutatása, hogy mindannyian Isten teremtményei vagyunk és feladatunk a teremtett világ védelme, gondozása. A családdal kapcsolatos élmények felidézése alapján annak a felmutatása és megerősítése, hogy Isten szeret bennünket. 	
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Ószövetség	A világ teremtése (1Móz 1-2,4)	<ul style="list-style-type: none"> Saját maga, valamint az otthoni, családi élmények felidézésével tudatosuljon benne az, hogy minden emberi lény Isten teremtménye. Drámajátékok és szituációs játékok segítségével a környezetében ismerje fel annak a lehetőségeit, hogyan tudja gondozni, védeni és óvni a környezetét. Az ajándékozó Isten megismerése. Ismerje meg, fedezze fel az iskola környékén tett séta során a teremtett világ szépségeit. Termékek, levelek stb. gyűjtése. 	<p>Környezetismeret: Anyagok körülöttünk, élőlények körülöttünk</p> <p>Vizuális kultúra: Képek, rajzok, festmények a világról. Saját elképzelések, alkotások (pl. rajz) a teremtésről Médiaélmények a természetről.</p> <p>Dráma és tánc: Játékok bábokkal vagy bábként használt tárgyakkal Fantáziajátékok elképzelt tárgyakkal Megtervezett állóképek</p>
Bibliai történetek – Ószövetség	Az ember teremtése (1Móz 2,4-25)		
Isten közösséget formál	A születésnapom. Emberek körülöttem: otthonom és a családom		
Bibliai történetek – Ószövetség	Az Édenkert (1Móz 2,8-17; 3,1-13)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Barátunk a környezetünk		
Szabad órakeret	Látogatás a természetben. (séta iskolánk környékén - 1 óra)		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		Teremtéstörténet, első emberpár, feladat, Édenkert	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> Tudja azt, hogy a teremtett világ az Isten ajándéka. Tudja korosztályi szinten megfogalmazni azt, hogy ő Isten gyermeke és Isten szereti őt. 	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény) SNI enyhe értelmi fogyatékos tanulók		<ul style="list-style-type: none"> Tudja azt, hogy a teremtett világ az Isten ajándéka. Tudja korosztályi szinten megfogalmazni <i>katechétai segítséggel</i> azt, hogy ő Isten gyermeke és Isten szereti őt. 	

Sztárai Mihály Református Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai program – helyi tanterv

3. Tematikai egység		Őstörténetek		Órakeret: 5 óra
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> Zivatarral, nagy esővel és a szivárvánnyal kapcsolatos élmények. Örömmel és bizalommal kapcsolatos tapasztalati élmények. 		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		<ul style="list-style-type: none"> Alapvető ismeretek Noé és az özönvíz történetével kapcsolatban. A természet jeleiben Isten munkájának a felismerése. 		
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Bibliai történetek – Ószövetség	Noé és az özönvíz (1Móz 6,9-8,22)	<ul style="list-style-type: none"> Bibliaismereti fejlődés. A szivárványnak, mint Istentől adott jelnek a felismerése. Noé történetének megjelenítése a drámapedagógia eszközeivel. 		<p>Környezetismeret: Az időjárás</p> <p>Életvitel: Közlekedés esős időben.</p> <p>Dráma és tánc: Történet feldolgozása dramatikus tevékenységekben Egy-egy epizód megjelenítése bábos, mozgásos módokon rögtönzött beszéddel vagy némajátékkal)</p>
Isten utat mutat a mindennapokban	Érzéseink: öröm (Noé bárkája)	Vízözön, szivárvány, igaz ember, Isten megvéd		
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> Noé és a vízözön történetének korosztályi szintű ismerete. 		
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény) SNI enyhe értelmi fogyatékos tanulók		<ul style="list-style-type: none"> Noé és a vízözön történetének <i>katechétai segítséggel</i> korosztályi szintű ismerete. 		

4. Tematikai egység		Történetek Jézus Krisztusról	Órakeret: 22 óra
Előzetes tudás		<ul style="list-style-type: none"> Korábbi ismeretek és élmények Jézus Krisztussal kapcsolatos történetekről (család, gyülekezet, egyházi köznevelési intézmény révén). Tapasztalati élmények a következőkről: esküvő, keresztlő, félelem, éhség és jóllakottság, beszélgetés, imádság, elveszettek lenni. 	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai		<ul style="list-style-type: none"> Alapvető ismeretek adása a kapcsolódó bibliai történekről. Az Istennel való mindennapi kapcsolat lehetőségeinek felmutatása. Arra való rámutatás, hogy Isten minden nehéz élethelyzetben meglát, és a gyermekeivel van. Isten iránti bizalom megalapozása. Imádságra, nagylelkűsége és hálaadásra buzdítás. Kötött szövegű étkezés előtti és utáni imádság megismertetése. 	
Témák (Koncentrikus kör/ téma)		Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Isten közösséget formál	Énekeljünk az Úrnak!	<ul style="list-style-type: none"> Bibliaismereti fejlődés. Alapvető kortörténeti ismeretek a kapcsolódó történetek kapcsán. Annak a felismerése, hogy a keresztség az Isten családjába és a gyülekezet közösségébe való tartozás megerősítése. Az Istenre való ráhagyatkozás és bizalom érzésének kialakulása és/vagy megerősítése. Az imádság jelentőségének megismerése a hívő ember életében és az imádság gyakorlatának megélése. Annak a felismerése, hogy Isten előtt minden ember értékes dramaturgus játékok és utána következő megbeszélések segítségével. A gyermekek élethelyzeteiből adódó, megvalósítható példák találása az Isten iránti hálaadásra, imádságra és a nagylelkűsége. 	<p>Gyülekezeti élet: Keresztlő</p> <p>Vizuális kultúra: Médiaélmények. Egy keresztlő közös elképzelése vagy egy keresztlés felvételének (fényképeinek) megtekintése</p> <p>Környezetismeret: Időjárás, vihar a tengeren Mi kerül az asztalra? (étkezés, étkezés előtti és utáni imádság)</p> <p>Életvitel: Közösségi munka, segítségnyújtás másoknak</p> <p>Dráma és tánc:</p>
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus csodát tesz: a kánai menyegző (Jn 2, 1-12)		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus megáldja a gyermekeket (Mk 10, 13-16)		
Református keresztyénnek lenni	Istennel közösségben: a keresztlő		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus tanít Isten gondviseléséről (Mt 6,25-34)		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus csodát tesz: a tenger lecsendesítése (Mt 8,23-27)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Isten segít legyőzni a félelmet		
Bibliai történetek – Újszövetség	Jézus csodát tesz: az 5000 megvendégelése (Jn 6, 1-15)		
Isten szól hozzánk	Ismerkedés az imádsággal		

Sztárai Mihály Református Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai program – helyi tanterv

Isten utat mutat a mindennapokban	Érzéseink: nagylelkűség		A történetek egyes részeinek kiscsoportos továbbgondolása állókép, állóképsor, drámai tartalmú állókép, néma vagy mozgásos, párbeszédese jelenetek A tanulók közvetlen környezetében élő szokásokhoz, hagyományokhoz kapcsolódó szertartások, azok dramatikus vonatkozásainak megismerése, megjelenítése
Isten utat mutat a mindennapokban	Értékes vagyok (Bev. az elveszett bárány történetéhez)		
Bibliai történetek – Újszövetség	Az elveszett bárány (Lk 15,1-7)		
Isten utat mutat a mindennapokban	Érzéseink: ragaszkodás		
Kulcsfogalmak/ fogalmak		Jézus Krisztus, Áldás, keresztelő, keresztelőkancsó, gondviselés, imádság, csoda, nagylelkűség, értékes	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> • Az elveszett bárány példázatának korosztályi szintű ismerete • A keresztelés sákramentumának megismerése. • Az iskolában használt kötött szövegű étkezés előtti és imádság ismerete. 	
A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)		<ul style="list-style-type: none"> • Az elveszett bárány példázatának <i>katechétai segítséggel</i> korosztályi szintű ismerete • A keresztelés sákramentumának megismerése <i>egyéni sajátosságok figyelembe vételével</i>. • Az iskolában használt kötött szövegű étkezés előtti és imádság ismerete. 	
SNI enyhe értelmi fogyatékos tanulók			

5. Tematikai egység	<p style="text-align: center;">Ünnepeljünk együtt!</p> <p>(Mivel a tematika egység minden témája ehhez a koncentrikus körhöz tartozik, így nem kerül külön feltüntetésre)</p>		<p style="text-align: center;">Órakeret: 12 óra</p>
Előzetes tudás	<ul style="list-style-type: none"> Az ünnepekkel, ünnepléssel kapcsolatos tapasztalati élmények. Karácsonyi, húsvéti, pünkösd történetekkel kapcsolatos előzetes ismeretek. Gyülekezeti étellel kapcsolatos korábbi ismeretek, tapasztalatok. 		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<ul style="list-style-type: none"> Arra való rámutatás, hogy karácsonykor Isten közel jött az emberhez. Az ünnepi hangulat megéreztetése és megalapozása. Karácsonyhoz, húsvéhoz, pünkösdhöz kapcsolódó történetek megismertetése. 		
Témák (Koncentrikus kör/ téma)	Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
Készülődés a karácsonyi műsorra	<ul style="list-style-type: none"> Részvétel az ünnepi műsorra való készülődésben (iskolai vagy gyülekezeti műsor). Bibliaismereti fejlődés. Részvétel az órai ünnepi készülődésekben és kreatív munkálatokban. Projekt: karácsonyi ajándék készítése a család számára; Projekt: húsvéti örömmüzenet képeslap formátumú elkészítése. Beszélgetés a gyülekezetből érkezett, szolgálattevő vendéggel. 		
Kreatív óra karácsonyhoz kapcsolódva			
Angyali üdvözlés (Lk 1,26-39)			
Készülődés a húsvéti műsorra			
Kreatív óra húsvéhoz kapcsolódva			
Angyalok hirdetik Jézus születését (Lk 2,8-20)			
Angyalok hirdetik Jézus feltámadását (Lk 24,1-12)			
Készülődés a pünkösd műsorra			
Kreatív óra pünkösdhöz kapcsolódva			
Az első gyülekezet (ApCsel 2,1-41)			
A helyi gyülekezet látogatása / szolgálattevők hívása az iskolába (szabad órakeretből 1 óra)			
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>Karácsony, angyal, kis Jézus, szentesti istentisztelet, húsvét, pünkösd, gyülekezet.</p> <p>Életvitel: Család, otthon, háztartás (ünnep a családban); Közösségi munka, közösségi szerepek (ajándékkészítés, ünneplés, teremdekoráció)</p> <p>Vizuális kultúra: Átélt élmények kifejezése (ünnepi tapasztalatok kreatív módon való kifejezése) Ünnepekhez kapcsolódó művészeti alkotások</p> <p>Dráma és tánc:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hangulatok, hangulatváltozás és érzékeltetése mozgáson, hangokon keresztül Kiemelt jelenet szerkezetének megfigyelése: kezdő és befejező mondatok, fordulópont 		

Sztárai Mihály Református Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai program – helyi tanterv

<p>A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tudja azt, hogy mit ünnepünk karácsonykor. • „Az angyalok hirdetik Jézus születését” c. történet korosztályi szintű ismerete. • Tudjon példákat mondani arra, hogy mit jelent hívő emberként karácsonyt ünnepelni. • A gyermek Jézust ne „Jézuskának”, hanem kis Jézusnak, vagy gyermek Jézusnak nevezze. • Ismerje a húsvét és a pünkösd kifejezéseket.
<p>A fejlesztés várt eredményei a tanév végén (min. követelmény) SNI enyhe értelmi fogyatékos tanulók</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tudja azt, hogy mit ünnepünk karácsonykor. • „Az angyalok hirdetik Jézus születését” c. történet korosztályi szintű ismerete <i>katechétai segítséggel</i>. • Tudjon legalább egy példát mondani arra, hogy mit jelent hívő emberként karácsonyt ünnepelni. • A gyermek Jézust ne „Jézuskának”, hanem kis Jézusnak, vagy gyermek Jézusnak nevezze. • Ismerje a húsvét és a pünkösd kifejezéseket.